

Täysistunto

Torstai 5.5.2022 klo 16.00—18.50

2.1. Suullinen kysymys elinkustannusten nousun kompensoimisesta (Mika Niikko ps)

Suullinen kysymys SKT 87/2022 vp

Suullinen kyselytunti

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Niikko.

Keskustelu

16.01 **Mika Niikko ps:** Arvoisa puhemies! Lukuisat EU-maat ovat tehneet vaikuttavia toimenpiteitä kansalaistensa taloudellisen ahdingon helpottamiseksi. Espanja ja Portugali saivat erityisluvan irtautua yhteisistä sähkömarkkinoista, jotta he saavat halvempaa sähköä. Puolassa polttoaineen arvonlisävero on poistettu väliaikaisesti kokonaan ja ruoan arvonlisäveron poistamista on valmisteltu. Ruotsissa palkasta jää käteen huomattavasti enemmän kuin Suomessa, ja siellä tehtiin polttoaineen veronalennus ja monta muutakin veroja helpottavaa tointa — niin myös Italiassa, joka nauttii lahjoittamanne elvytyspaketin hedelmistä.

Suomalaisille on jäänyt maksajan rooli. Sanotte, että suomalaisen on oltava valmis tinkimään elintasostaan. Niin kuin mistä? Tiedättekö, arvoisa valtiovarainministeri, että eläkeläiset — myös työeläkettä saavat — elävät jo kädestä suuhun. Arvoisa valtiovarainministeri, [Puhemies koputtaa] onko oikein, että te ohjaatte suomalaisten varoja pitkin maailmaa, [Puhemies: Ja nyt aika on päättynyt!] samaan aikaan kun ikänsä veroja maksaneet suomalaiset joutuvat tinkimään lääkkeistä, lämmityksestä ja ravinnosta?

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Ja ministeri Saarikko.

16.02 **Valtiovarainministeri Annika Saarikko** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tämä energian hintojen nousu — jonka taustalla ovat moninaiset syyt, suurimpana öljyn maailmanmarkkinahinnan nousu — vaikuttaa kansalaisten elämään meillä ja muualla. Olen hyvin tietoinen siitä, että erityisesti pienituloiset ihmiset, eläkeläiset ja muutkin ihmisryhmät, ovat nyt vaikeuksissa hintojen nousun vuoksi. Kun olen todennut julkisesti, että voimme joutua tilanteeseen, jossa joudumme tinkimään jostakin, olen ennen kaikkea viitannut siihen, että näköpiirissä oleva mahdollinen korkojen nousu — josta näkyy jo nyt elkeitä — ja jo tiedossa oleva energian hintojen erittäin suuri nousu ja ruoan hinnan kallistuminen tarkoittavat, että nämä perusasiat tulevat lohkaisemaan lompakosta isomman loven kuin aikaisemmin. Tähän olen viitannut, ja se on vain puhdas tosiasia.

Sitten on oikeutettua kysyä, mitä hallitus tekee. Nostan esiin kolme asiaa: muun muassa polttoaineisiin liittyvän jakeluvälvoitteen väliaikainen alentaminen — tulee alentamaan

Pöytäkirjan asiakohta PTK 50/2022 vp

bensan hintaa — työmatkavähennys työssäkäyvien autoilijoiden helpotukseksi ja sosiaaliturvaindeksin aikaistus [Puhemies koputtaa] ensi syksynä ovat toimia, joissa liikumme.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Nyt on jälleen minuutti täynnä. Pyydän sekä edustajia että ministereitä huomioimaan tämän minuutin rajan. — Ja nyt pyydän edelleen niitä edustajia, jotka haluavat tästä aihepiiristä esittää lisäkysymyksiä, nousemaan seisomaan ja painamaan V-painiketta. — Edustaja Niikko jatkaa.

16.04 **Mika Niikko ps** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kyse ei ole ainoastaan polttoaineen hinnan kasvusta, vaan kyse on ennen kaikkea siitä, että kun inflaatio laukkaa jopa kuuden prosentin tasolla tällä hetkellä, niin se tarkoittaa sitä, että ihmiset eivät enää saa samoja hyödykkeitä sillä rahalla, mitä aikaisemmin. Erityisesti tämä koskee niitä ihmisiä, joiden ruokakauppalasku kasvaa. Ruuan hinta on noussut voimakkaasti ja jatkaa nousuaan, koska hallitus ei ole tehnyt oikeansuuntaisia toimenpiteitä. Te tiedätte varsin hyvin, että monessa EU-maassa valtio ja hallitus ovat lähteneet tukemaan kansalaisia muun muassa alentamalla arvonlisäveroa tai poistamalla sen väliaikaisesti kokonaan, ja tällaiset toimenpiteet ovat suomalaisen veronmaksajan hyväksi, sen kansalaisen, joka käy töissä tai ei pääse töihin, joka on eläkkeellä, joka on vähävarainen tai muulla tavalla yrittää sinnitellä arjessa.

Arvoisa valtiovarainministeri, ymmärrättekö te oikeasti, millaista se ihmisen arki on, kun rahat eivät riitä edes ruokaan, saati lääkkeisiin tai liikkumiseen? Eikö olisi korkea aika jo alentaa niitä veroja edes väliaikaisesti, sillä se olisi oikea todellinen teko suomalaisten hyväksi?

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Näin. — Ja ministeri Saarikko, olkaa hyvä.

16.05 **Valtiovarainministeri Annika Saarikko** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tartun ensinnäkin edustaja Niikon kysymyksen kohtaan ”voimmeko me ymmärtää täysin pienituloisen ihmisen elämää”. Kaikki me, jotka kansan valittuina saamme palkkiota, niinkin korkeaa palkkiota — uskon, että tässä elämäntilanteessa suoraan sellaista ymmärrystä on kenenkään meidän vaikea hahmottaa, mitä tarkoittaa esimerkiksi yksinhuoltajavanhemman perheessä se, kun rahaa ruokaa ei ole.

Miten hallitus on halunnut toimia tämän hyväksi? Olen varsin tyytyväinen siihen, että vaikka juuri nyt tilanne on tukala, me olemme koko hallituskauden toteuttaneet politiikkaa, joka on myös sosiaalisesti oikeudenmukaista. [Välihuutoja perussuomalaisten ryhmästä] Monilapsisten perheiden lapsilisiä on korotettu, yhden vanhemman perheiden lapsilisiä on korotettu, pienimpiä työeläkkeitä ja takuueläkettä on nostettu. Me emme ole myöskään tehneet verotusta kiristäviä ratkaisuja, vaan päinvastoin, tämä ratkaisu tulee näkymään myöskin vaikkapa eläkeläisten verotuksessa, mikä sosiaaliturvaindeksihin liittyy elokuusta alkaen. Ymmärrän tilanteen tukaluuden, mutta joudun toteamaan — ja myöskin suomalaisten veronmaksajien yhteisellä vastuulla, jota kannan, joudun toteamaan — että pohdimme aina myös sitä, että valtion tulojen on myös riitettävä kaikkiin niihin menoihin ja tukeen, [Puhemies koputtaa] joita kansalaisille toteutamme.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 50/2022 vp

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Näin. — Ja myöskin kristillisdemokraatit ja Liike Nyt olivat esittäneet halukkuutensa kysyä tästä aihealueesta.